

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 135/2017
25.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „АА“ Акционарско друштво за пројектовање, производњу и опремање, ..., кога заступа пуномоћник Драган С. Субашић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ..., кога заступа пуномоћник Љиљана Б. Ђатовић, адвокат из ..., ради неоснованог обogaћења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2061/15 од 29.12.2016. године, у седници већа одржаној 25.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2061/15 од 29.12.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5496/2013 од 11.02.2015. године, у ставу I изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе. У ставу II изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу плати износ од 138.400.221,28 динара са законском затезном каматом на начин како је то ближе описано у изреци. У ставу III изреке (погрешно поново означен као II), обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.306.020,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2061/15 од 29.12.2016. године, жалба туженог одбијена је као неоснована и потврђена наведена пресуда Привредног друштва у Београду. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију поднео је тужилац и предложио да се ревизија туженог делимично одбаци а делимично одбије. Трошкове ревизијског поступка је тражио у износу од 132.000,00 динара за састав одговора на ревизију и накнаду судских такси.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 08.07.2005. године између туженог, као уступиоца потраживања и тужиоца, као пријемника потраживања закључен је Уговор о уступању потраживања, којим је у члану 1 констатовано да тужени има пријављено потраживање према стечајном дужнику „ВВ“ – у стечају, у стечајном поступку који се води пред Трговинским судом у Београду у износима ближе означеним у образложењу пресуде. Одредбом члана 2 Уговора предвиђено је да тужени уговором у потпуности преноси своје потраживање тужиоцу као пријемнику са свим споредним правима. Тужилац је у обавези да на име накнаде за уступљено потраживање туженом плати наведене износе и то у четири месечне рате с тим да прва рата доспева 27.05.2005. године. Исплата се врши у корист „ГГ“, а тужени је дужан да о уступању потраживања обавести стечајног дужника. Тужилац се Уговором обавезао да ће обезбедити безусловну неопозиву банкарску гаранцију у корист „ГГ“ на први позив у износу од 900.212,23 УСД са роком важности и гаранције до 30.11.2005. године. Чланом 4 Уговора прописано је да ће у случају да пријемник не изврши плаћање прве рате у року и не обезбеди гаранцију банке Уговор неће производити правно дејство, односно сматраће се раскинутим по самом закону уз задржавање до тада неплаћених накнада уступиоцу. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду од 09.09.2008. године обавезан је тужилац да плати туженом и „ГГ“ износ од 612.915,28 УСД са домицилном каматом земље валуте у динарској противвредности на дан плаћања, на основу неплаћене накнаде из Уговора о уступању потраживања од 08.07.2005. године. Из захтева за измену листе стечајних поверилаца утврђено је да је решењем суда од 26.10.2010. године одбијен захтев тужиоца за измену листе признатих потраживања. Решењем од 31.12.2012. године обустављен је стечајни поступак над тужиоцем и потврђено усвајање плана реорганизације поднетог 31.12.2010. године, са изменама и допунама. У плану реорганизације у другој класи необезбеђених поверилаца обухваћено је и потраживање „ГГ“ у износу од 41.696.004,41 динара. Дописом од 18.09.2008. године тужени је обавестио Агенцију за приватизацију – Центар за стечај да је уговор о уступању потраживања само делимично извршен од стране тужиоца и да тужилац није у складу са уговорном обавезом обезбедио банкарску гаранцију за обезбеђење банкарског плаћања накнаде за уступљено потраживање на основу члана 4. 3. Уговора, па стога исти не производи правно дејство, односно сматра се раскинутим по сили закона. Поверилац, коме је утврђено потраживање одлуком суда изјаснио се да није сагласан за уступање и измену листе потраживања. Туженом је у поступку стечаја „ВВ“ – у стечају исплаћен износ од 138.400.221,28 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да предметни уговор о уступању потраживања није раскинут и да производи правно дејство.

Тужилац је као уговорна страна приступио испуњењу уговорних обавеза из Уговора о уступању потраживања, тако што је извршио своју уговорну обавезу у погледу плаћања прве и дела друге рате уговорене накнаде, док је за преостали део неплаћене накнаде обавезан правноснажном судском одлуком да туженом плати износ од 612.915,28 УСД са домицилном каматом земље валуте у динарској противвредности. На основу ове пресуде тужилац је ово потраживање по основу уговора о преносу потраживања према „ГГ“ у износу од 41.696.024,41 динара унео у свој усвојени план реорганизације, те је правилно становиште нижестепених судова да се сходно члану 167 став 1 Закона о стечају, усвојени план реорганизације сматра новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена.

Тужени није извршио своју уговорну обавезу преноса потраживања на тужиоца из Уговора о уступању потраживања, чиме је одбио да да сагласност на промену листе поверилаца, односно на измену листе потраживања у поступку стечаја над „ВВ“ – у стечају. Дописом од 18.09.2008. године који је упућен стечајном управнику „ВВ“ – у стечају, тужени је обавестио тај орган да и даље остаје поверилац, јер тужилац није извршио своје обавезе из Уговора о уступању потраживања, те је овај Уговор раскинут. У том тренутку тужени је већ исходовао правноснажну пресуду од 09.09.2008. године, којом је усвојен тужбени захтев за испуњење Уговора о уступању потраживања на име наплате неплаћене накнаде за уступљено потраживање. Стога је правилан закључак нижестепених судова да Уговор о уступању потраживања није раскинут по сили закона због недостављања банкарске гаранције јер је и поред тога тужилац од туженог примио плаћање прве рате и друге рате угорене накнаде. Тужилац је ради извршења уговорних обавеза у усвојени план реорганизације уврстио и потраживање „ГГ“ у укупном износу од 41.696.024,41 динара, као лицу у чију корист је уговор о уступању потраживања закључен. Стога је правилан закључак нижестепених судова да је овим радњама тужени у стечајном поступку над „ВВ“ – у стечају издејствовао доношење решења о главној и накнадној деоби стечајне масе на основу кога је исплаћен износ од 138.004.221,28 динара, те да је тужени тужиоца као повериоца Уговора о уступању потраживања онемогућио да од „ВВ“ – у стечају захтева испуњење пренетог потраживања, посебно код чињенице да измена листе признатих потраживања, односно решења о главној деоби, није било могуће без сагласности туженог, те је дужник пренетог потраживања „ВВ“ обавезу испунио туженом као уступцоу потраживања. Стога је правилан закључак нижестепених судова да је наведеним радњама туженог, тужилац као поверилац уступљеног потраживања изгубио право да од „ВВ“ – у стечају захтева плаћање утврђеног потраживања.

Правилан је закључак нижестепених судова да су се у конкретном случају стекли услови за примену члана 210 Закона о облигационим односима, будући да је тужени наплатом уступљених потраживања, без правног основа, умањио имовину тужиоца која му је као повериоцу из Уговора о уступању потраживања у поступку стечаја над „ВВ“ припадала, те је правилно тужени обавезан да тужиоцу плати утужени износ јер је тужени несавестан стицалац у смислу члана 214 Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи ревизије да је тужилац својим пропуштањем онемогућио извршење Уговора о уступању потраживања, јер није поднео благовремену пријаву; да тужилац није извршио уговорне обавезе – није доставио банкарску гаранцију и није у целости платио уговорену накнаду за уступљено потраживање; да нема савесности на

страни тужиоца који је сам себе лишио права на наплату уступљеног потраживања; да се тужени није неосновано обогатио јер је тужени износ исплаћен из имовине стечајног дужника, а не из имовине тужиоца; да у тренутку намирења тужени није имао одлуку суда којом је утврђена обавеза тужиоца да преостали износ купопродајне цене за уступљено потраживање плати туженом, те да околност да је дуг за намирење преостале обавезе по Уговору о уступању потраживања према кориснику уврштен у план реорганизације тужиоца није доказ о његовој савесности.

Ово из разлога што је тужени одбио да да сагласност за измену листе утврђених потраживања и да тако омогући исплату тужиоцу из стечајне масе, уместо туженог, а том радњом туженог онемогућено је увећање имовине тужиоца. Примљени износ из стечајне масе не припада туженом већ тужиоцу који је део накнаде за уступљено потраживање већ исплатио, а за преостали износ је обавезан правноснажном пресудом да плати тужиоцу накнаду.

Трошкови ревизијског поступка тужиоцу нису досуђени, будући да достава одговора на ревизију није била нужна за вођење ове парнице.

Са изложеног, а на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић